

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popodne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit & Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.—, večji inserati petit vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNOST
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — CELJE, Kocenova ulica 12. — Tel. 190
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. — — — JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri pošttem Čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.361.

PODREZNICE:

ZA SOLIDARNOST AGRARNIH DRŽAV

Velik pomen agrarne konference v Varšavi — Predlogi za pospeševanje izvoza agrarnih pridelkov

Varšava, 25. avgusta. AA. Pat poroča: V poslopu ministristva za poljedelstvo se je na svečan način otvorila seja stalnega odbora za proučevanje gospodarskih razmer v državah srednje in vzhodne Evrope. Prvi svečani seji so prisotovovali predstavniki Madžarske, Češkoslovaške, Poljske, Jugoslavije, Rumunije, Bolgarske, Estonije in Letonije. Sejo je otvoril s pozdravnim nagovorom podpredsednik poljske vlade prof. Zavadski, ki je že zelo dobrodošlico delegatom in naglasil možnost, da se najdejo pot do međunarodnega sporazuma za borbo proti krizi. Dve poti sta za borbo proti krizi, je rekel minister Zavadski. Ena pot je v ukrepih, ki jih posamezne države lahko podvzamejo v svojih okvirjih, druga pot pa je v međunarodnih sporazumih. Prvi način se je izkazal kot nezadosten in ukrepi, ki so jih posamezne države, so razmre same poslabšale in povečale krizo. Po vsem tem nam preostaja samo še druga pot, to je da se z metodami međunarodnih sporazum obnovimo gospodarske baze ter se svetu omogoči napredak. To pa zahteva veliko strpnost in dolgo dobo pripravljanega dela. V vsej svoji celoti predstavlja posel, ki se ga lotuje odbor, veliki in silno važen svetovni gospodarski problem, katerega rešitev bo imela zlasti velik vpliv

na agrarne države srednje in vzhodne Evrope. Delo tega odbora bo lahko imelo stvaren vpliv na razvoj razmer, ker to delo pripravlja teren in materijal za evropsko gospodarstvo in finančno konferenco, to pa samo pod pogojem, če bo odbor stal na čisto praktičnem in ostvarljivem terenu.

Varšava, 25. avgusta. AA. Poljska delegacija v odboru za proučevanje gospodarskih razmer v državah srednje in vzhodne Evrope je predložila resolucijo, v kateri se predlaže naslednje:

1. Sklepanje dvoustranskih in večstranskih pogodb z uprinskih državami, s katerimi se državam - dolžnicam odobrava jo osebni kontingenti uvoza, katerih vrednost naj odgovarja plačilnim obvezam, ki jih imajo te države. Vso, ki bi se dobile od prodaje produktov v mejah teh kontingentov, bi lahko služile kot garancija za neposredno izplačilo obresti od naknadnih dogov in kreditov držav - uvoznik.

2. Ustanovitev posebnega fonda v vseki državi za izločitev vrednostnih papirjev onih kreditnih zavodov, ki jih je kriza težko prizadela. Ta fond naj bi se vzdrževal iz obveznih posojil, ki bi jih emitirale zainteresirane države.

3. Ratifikacija konvencije o ustanovitvi mednarodne družbe za kmetski kredit

se mora zaradi konference v Strezi po spogledi.

Varšava, 25. avg. AA. Poluradna »Gazetta Polska« pričembuje članek izpored pereša bivšega finančnega ministra Matuszevskoga. Članek ima naslov »Po ravnatelju in govorji o ciljih konference agrarnih držav srednje in vzhodne Evrope. Konferenca je bila otvorjena v Varšavi danes.

Matuszevski smatra, da se nanaša delo konference na naslednja načelna vprašanja:

1.) nesporazmerje med cenami poljskih pridelkov in industrijskih proizvodov;

2.) sporazumno delo proti onejtvitvam svobodnega kroženja kapitala, zlasti proti onejtvitvam v odnosu med dolžniki in uprniki.

Naloge agrarnega bloka srednjoevropskih vzhodnoevropskih držav je, da se soglasno opredeli napram tem vprašanjem. V vprašanju vojnih in drugih dolgov je treba upoštevati sedanje stanje cen. Upnische države morajo uvideti, da spada to vprašanje v glavnem ukrepom proti krizi. Najmanjša ugodnost, ki jo lahko upnische države podajajo svojim dolžnikom, pa je ta, da dovoli pridelku in proizvodom svojih dolžnikov uvozne olajšave in prednosti. Pisec opozarja na koncu svojega članka, da je treba ohraniti solidarnost med agrarnimi državami za vsako ceno.

omahujoče pristaše svojih napadalnih oddelkov zaradi neizpolnjenih obljub strankinega vodstva. Državna vlada je že računala z najostrejšo opozicijo narodnih socialistov v državnem zboru. Ce je bilo morda zblženje Hitlerjeve stranke z vladom s pomočjo pruske še kakorkoli izvedljivo, so te nadalje sedaj pokopane. Neizvedljivost sestave večine v državnem zboru in vedno naraščajoča negotovost celotnega razmerja v državi sta posledica vztrajne agitacije radikalnih strank, ogrožena državna avtoritetja pa je v zirok, da se govorce o razpustu državnega zabora vedno bolj zgoščujejo in sicer o razpustu, preden bo še sprejet na nezaupnica proti državnemu vladi.

Nova zarota na Španskem
Madrid, 25. avgusta. Po vseh iz Barcelone so priliš tam na sled novi protirepublikanski zaroti. V Barceloni so bili aretrirani v zvezi s tem en polkovnik, 5 kapetanov in več mlajših oficirjev. V Vitoriji so oblasti zaprljali upokojene oficirje in najmlajšega sina Primo de Rivere. Zatrjuje se, da so zarotniki pripravljali novo revolucijo ter nameravali osvoboditi generala Sanjurja in ostale njegove soobtožence.

Venezelos bo podal ostavko

Pariz, 25. avgusta. AA. Havas poroča iz Aten, da so v Venezelosovi stranki izbruhnila notranja nesoglasja in da bo zato Venezelos podal ostavko. Govorce o tem pa še niso potrije.

Atentat na italijanskega poslanika

Reval, 25. avgusta. Včeraj opoldne je izvršil na tukajnjega italijanskega poslanika Tostia di Valminitti uradnik poslanika Ferari atentat. Napadel ga je z britvijo ter mu zadal hudo rano na vrata. Nezavestnega so poslanika prepeljali v bolničko, kjer so ga takoj operirali. Ferari ga je napadel zaradi tega, ker ga je ukoril zaradi nedostojnega vedenja napram neki uradnični poslanosti. Zatrjuje se, da igra pri vsej stvari veliko vlogo ljubosumnost.

Incident na mandžursko-sibirski meji

London, 25. avgusta. s. Iz Harbina poročajo o resnem incidentu na mandžursko-sibirski meji. V okolici občine postaj, Mandžurije in Pogranične, so sovjetske čete zasedle del ozemlja, ki spada v neutralni pas. Po vseh iz Pekinga so začeli Japonci zasedati provincijo Jehol in bombardirajo tremčino mesto Hanlin.

Brezposelnost v Nemčiji

Berlin, 25. avgusta. AA. Število brezposelnih v Nemčiji je znašalo 15. avgusta 5 milijonov 383 tisoč, za 10 tisoč manj kar-kor 1. avgusta.

Ministrstvo proti suženjstvu

Addis Abeba, 25. avgusta. AA. Abesinski cesar je podpisal ukaz o ustavnovitvju ministrstva proti suženjstvu. Naloge novega ministrstva je, da odpravi v Abesinski suženjstvo. Ministrstvo bo pod nepredmetnim vodstvom cesarja.

Kmetski praznik na Bledu

Razstava živine in sira, veliko kmetsko zborovanje in zanimive konjske dirke

Bled, 24. avgusta.

Priprave za tradicionalni kmetski praznik na Bledu, ki se bo vršil zopet letos, kakor prejšnja leta, na Mali Šmarjen 8. septembra, so v polnem teknu. V nedeljo je imel sejo pripravljalni odbor, ki prireja praznik, in v katerem so zastopane politične in gospodarske organizacije sreza radovljiskega. Po poročilih načelnikov posameznih odsekov o izvršenih pripravah je bil sestavljen podrobni program. Dopolnil se bo vršila razstava pinčavske goveje živine v Zaki. Poskrbljeno je, da pride na razstavo najlepša pianinska živina radovljiskega sreza. Razdeljene bodo nagrade, ki so jih zasigurni kral. banska uprava, Kmetijska družba in prireditveni odbor. Okoliške sirarske zadruge pa pridejo sirarsko razstavo, ki naj pokaže, da klob gospodarski krizi gorenjski kmet ne obupuje, temveč pridno dela.

Ob 1. uri popoldne se zbera narodne noše, okrašeni vozovi in konjeniki pred Blejskim domom, kjer se bo formiral slavnostni sprevod, da krene skozi vas Grad in Mišno mimo kraljevega dvorca na slavnostni prostor v Zaki. Posebna očnevnalna komisija bo narodne noše, vozove in skupine presojala glede pristnosti in prestnosti ter stavila predlage radi nagrad.

Popoldne se bo vršilo v Zaki veliko kmetsko zborovanje, na katerem bodo poročali minister dr. Albert Kramer, minister Ivan Pucej in poslanec radovljiskega sreza minister Ivan Mohorič. Govorilo bo

tudi več senatorjev in poslancev iz drugih delov naše države.

Nato se prične velike dirke lahkih in težkih kmečkih konj v vpregi in z jezdci. Izven konkurenco pa so predvidene tudi dirke toplokrvnih konj.

Po dirki se bo vršila velika ljudska veselica na prostem, kjer bo našel vsak udeleženec dovolj okrepila in prijetne zabave.

Položna vožnja po vseh železniških progah je zasigurana.

Prijave konj za dirko

dne 8. septembra je poslati najpoznejje do 6. septembra na naslov Miha Ferčej, Zapiski pri Bledu. Prijavnina Din 20.—. Po zanesljive prijave se ne bodo upoštevale.

Spored dirk: 1. dirka: domaći laki konji enovprezni in zapravljenci na 2000 m. 2. dirka: enovprezni izvoščki s kočijo na 2000 m. 3. dirka: enovprezni kmečki konji z lojterskimi vozovi na 1500 m. 4. dirka: jahalna dirka težkih kmečkih konj na 1500 m. 5. dirka: jahalna dirka laki kmečki konji na 2000 m. 6. dirka: dirka toplokravnih konj izven konkurenco na 2500 m.

Vodstvo dirk bo v strokovnih rokah g. Antonia Glihe iz Krškega.

Prijave narodnih noš, predvsem skupin in okrašenih voz za Kmečki praznik na Bledu dne 8. septembra je poslati na naslov Ivan Juretič, Bled, Flegarija, najkasneje do 6. septembra.

Samomor mladega dijaka

Snoči se je ustrelil v Litiji 18-letni gimnazijec Vino Anželj

Litija, 25. avgusta.

Na kmetih, kjer samomori niso tako pogosti kakor po mestih, se razsimi vest o njih zelo hitro, posebno še, če si konča življenje dijak, ki velja med našim ljudstvom še vedno za imenitnega gospoda, pa naj bo od doma še tako siromašen. Čeprav se je zgodilo pozno večer, je že sroči vsa Litija vedela za tragedijo, ki je zadela ugledno Anželjevo rodino in nemadom smrto 18letnega Vina, sina pisarniškega uradnika pri odvetniku dr. Ludviku Ferčiju. Vino Anželj si je končal življenje malo pred 21. uro.

Vino, ki je študiral v Ljubljani na gimnaziji, je imel včeraj ponavljali izpit iz nemščine pri profesorju g. Žitniku. Pravil je, da je izpit opravil z dobrim uspehom. S popoldanskim vikonom se je vrnil v Litijo ter obvestil domače in prijatelje, da bo priprušen v 8. razred. Videti je pa bil nekram razburjen, toda vsi so mislili, da gre na račun srečno opravljenega izpita. Zato je ljudi temobi iznenadila vest, da si je Vino zvečer pognal kroglo v glavo. Prvi hip so več mislili, da si je končal življenje, ker je pri ponavljalem izpitom padel in da po povratku domov ni govoril resnice. Ko so pa našli doma njegovo poslovilno pismo, so spoznali, da ga je poginal v smrt nesrečna ljubezen. Pokojni je bil zajubljen v neko litijsko gospodino.

Točno vzrok samomora mladega, simpatičnega dijaka najbrž ne bo pojasnjen.

Znano je le, da je hotel Vino govoriti s svojo izvoljenko, pa je včeraj na nasol. Pozno večer je izročil nekemu svojemu prijatelju nji namenjeno pismo, proseč ga, naj ji ga izroči ob 21. Zapisil je, da umira z njenim imenom na ustih. In res, ob času, ki ga je v pismu navedel, je bil nesrečni mladenci že mrtev. Počovljivši se od svoje prijatelje, ki je odšel domov na dvorišče na križišču obih cest proti Šmartnem in si pognal kroglo v glavo. Bil je takoj mortven.

Pripovedovanju njegovih prijateljev so rojile Vinu že več dm po glavi čudne misli. Nekega visokošolca, ki je navdušen lovec in ima orožni list, je omi dan prosil, naj mu preskrbi nekaj nabroje za revolver, ki ga je bil dejki kupil za 50 Din. Visokošolec je pa njegovo prošno odkoril, češ, naj bo pameten in naj si izbjige take misli iz glave. Krogla je Vino prebil sence in je bila seveda vsaka zdravniška pomoci zamaš.

Pokojni je bil navdušen sportnik, dober tekač na dolge proge in mnogo občajajoč smrčar. Oblasti so uvelje preiskavo, da se ugotovi, kako je prišel do orožja. Vse, ki so ga poznali, je njegova trajčna smrť v dnu duše pretresa. Ljudje sočutstvujejo z ugledno rodbino, ki jo je zadejalo také strasno udarec.

Bodi prerano umrlemu Vino lahka zemlja, njim, ki jih je tako nepričakovano zapustil in jim prizadejal toliko gorja, pa iskreno sožalje!

Miss Slade obsojena na leto dni zapora

Bombay, 25. avgusta. AA. Angleška učenka indijske prvoboritelja Gandhi miss Slade je bila obsojena na eno leto zapora, ker je skušala kršiti prepoved in se vrnila v bombajsko pokrajino.

Angleški lord za oborožen mir

London, 25. avgusta. AA. Lord Lloyd, bivši angleški komisar v Egipetu, je imel v Cowesu govor, v katerem je poveljeval pomorsko vojaško silo Anglije. Ta sila naj bo po mnenju govornika ustrežno orodje svetovnega miru, ki naj bo organiziran v oborožen.

Borzna poročila.

JUBLJANSKA BORZA.

Devize, Amsterdam 2294.29 — 2306.65, Berlin 1353.47 — 1364.27, Bruselj 791.35 — 795.29, Curih 1108.35 — 1113.35, London 196.36 — 198.46, Newyork 67.37 — 5706.96, Pariz 223.36 — 224.48, Praga 168.56 — 169.42, Tret 291.74 — 294.14.

INOZEMSKA BORZA.

Curih, 25. avgusta. Pariz 20.1575, London 17.80, Newyork 514.37, Bruselj 71.40, Milan 26.34, Madrid 41.40, Amsterdam 207, Berlin 122.35, Sofija 3.72, Prez 15.21, Varšava 57.60,

Tako se preraja Ljubljana

V starem delu se mesto bogati in krasni, center se pa amerikanizira

Ljubljana, 25. avgusta.

do, kar se o Ljubljani toliko govorji in niso, je vse živa resnica; napredek pri nas ni vedno prema beseda, Ljubljana se v resnici preraja, kar vidimo na vsakem koraku, pa tudi v teh časih, ko se trdi, da je kriza na vrhu. Teh razveseljivih znakov napredka pa seveda ne smemo prezeti. Boje je to in ono zamolčati, kar nas ne postavlja preveč v glorio, kar pa govorji v našo slavo in prid, je pač treba naglašati. In kot vidimo, se res lahko postavljam. Ljubljana se giblje, živi, raste.

Da smo lani dobili celo vrsto mostov, izmed katerih jih je bilo nekaj dograjenih letos, se je že mnogo govorilo; posebej je pa še treba naglašati, da pri nas ne gledeamo samo na praktično stran, ko ustvarjamo pridobitve mestu, ter odloča predvsem estet, ki nam je ustreval z mostovi umetnine. Pri temostju je združil baroč z modernim, do most harmonizira z okoljem, ki je baročno na eni strani, na drugi so pa vse mire zgrajene po potresu. Lepota temostja je kar razkošna. Nihče pa ne more reči, da je temostje preveč razkošno v škodo drugih mostov, ki so jih zgradili zadnje čase. Samo če pogledamo svetilnik na Čevljarskem mostu, pa vidimo, da je tuš ta most posebnost v arhitektonskem pogledu. Zgradbe, ki so zgrajene sredi mesta, se uveljavijo proti okolici le, če so dovolj izrazite, markantne in arhitektonsko dogljane. In Čevljarski most bo vedno privlačeval nase poglede s svojimi mogočnimi svetilniki, ki so pravi templjasti stebri. To bogastvo mostu mora obogatiti okolico, ki je deloma še bolj Čevljarska, kakršno so pač ustvarili revni obrtniki; vendar je pa bližina Čevljarskega mostu lepa z znamenitimi starimi hišami, novi most je ne bo kazil. Okolica novega mostu se bo poživila, ne le prerodila v arhitektonskem pogledu. Oba bregova postaneta prometna, od Pogačarjevega trga pa do Prulja bo na desnem bregu nepre-

kinjenega cesta in prav tako nepreklenjena na levem. Dosej se na teh bregovih ni mogel razviti živahen promet, zato tudi ni bilo na njima trgovskega življenja. Zdaj pa, ko je zgrajen novi, vozi most (prejšnji je bil samo za pešce), zračnajo ter zvišajo oba bregova tako, da odpadejo pri mostu stopnice ter se spoji na eni strani Cankarjevo nabrežje z Gallusovim, na drugi pa DVorni nasip z Novim trgom. Dočim se Ljubljana tako bogati ter krasni v starem delu, do bo staro mesto čim izrazitejše, a nepotvorenje, se center amerikanizira, toda v dobrem pomenu besede. V zadnjem desetletju je zrasla ob Aleksandrovem in Dunajski cesti velemetna četrta, ki je dobila zdaj z nebottičanskim mogočen poudarek. Ne govorji se zamaš toliko o nebottičniku, saj se poleg tega, da je najvišja zgradba v državi, kosa tudi z najlepšimi našimi zgradbami. Ta naša potočna slonokoščenec bodo pa tudi krasile skulpture. Krasen kip, ki ga postavijo visoko na pročelje nebottičnika, je okrog pet metrov visok, vtič v bron. Umetnina je dejno prizanega kiparja Dolinarja. Kip čaka zdaj na trotoarju pod nebottičnikom, da ga potegnejo v višino.

Vsa lepotu in veličina nebottičnika pa seveda ne upravičuje tako žalostne okolice kot je Gajeva ulica, temveč zahteva, da dobi dostojo lice. Gajeva ulica bo treba regulirati. Kot znamo, bodo ob njej in Dunajski cesti zgradili blok stanovanjskih hiš in palac – seveda še tedaj, ko se nam zjasne vremena, in najbrž že v dohledni bodočnosti, saj že podpirajo staro, razpadajočo hišo nasproti nebottičnika. Baš tu vidimo, kako se Ljubljana preraja hodec nočes, kajti nebottičnik premogocno vpliva, da bi se ob njem ustavil pozov.

In ves naš napredek je vtisnil mestu preočiten pečat, da bi se življenje mesta ne usmerjalo še v bodoče v progressni smeri.

Konec počasne vožnje na kamniški progi

Pedvojeno število potniških vlakov in znatno povečana hitrost – Novo postajališče Kamnik mesto

Ljubljana, 25. avgusta.

Za izboljšanje zvezne med Ljubljano in Kamnikom se uveljavlja s 1. septembrom na progi Ljubljana gl. kol. – Kamnik mestno novi vozni red, po katerem bo dnevno vozilo v vsaki smeri po šest parov potniških vlakov, namesto dosedanjih treh parov.

Z istim dнем se otvorji novo postajališče Kamnik mesto, ki leži 600 m preko postaje Kamnik in 80 m oddaljeno od središča mesta.

Vsi potniški vlaki bodo vozili od in do novega postajališča Kamnik mesto. Brzina potniških vlakov se zviša tako, da bodo vozili vlaki od Ljubljane gl. kol. do Kamnika postaja 45 minut namesto dosedanjih 73 minut, do Kamnika mesto pa 48 minut, v obratni smeri 43 minut od Kamnika postaja do Ljubljane, namesto dosedanjih 72 minut, od Kamnika mesto pa 47 minut.

Vozni red je sleden: vlak št. 8420 odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 6.07, prihod v Kamnik mesto ob 7. ur, vlak št. 8422 odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 8.35, prihod v Kamnik mesto 9.24, vlak št. 8424 odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 11.34, prihod v Kamnik mesto ob 12.22, vlak št. 8426 odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 13.51, prihod v Kamnik mesto ob 14.39, vlak št. 8428 odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 16.13, prihod v Kamnik mesto ob 17.01, vlak št. 8416 odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 18.31, prihod v Kamnik mesto ob 19.25.

V obratni smeri vlak št. 8411 odhod iz Kamnika mesto ob 6.03, prihod v Ljubljano gl. kol. ob 6.55, vlak št. 8421 odhod iz Kamnika mesto ob 7.25, prihod v Ljubljano gl. kol. ob 8.12, vlak št. 8423 odhod iz Kamnika mesto ob 9.49, prihod v Ljubljano gl. kol. ob 10.36, vlak št. 8425 odhod iz Kamnika mesto ob 12.40, prihod v Ljubljano gl. kol. ob 13.26, vlak št. 8427 odhod iz Kamnika mesto ob 14.55, prihod v Ljubljano gl. kol. ob 15.47, vlak št. 8429 odhod iz Kamnika mesto ob 17.26, prihod v Ljubljano gl. kol. ob 18.15.

Razen omenjenih vlakov bodo vozili še sledenči izletniški vlaki in sicer: vlak št. 8418 odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 5.40, prihod v Kamnik mesto ob 6.38 in v obratni smeri vlak št. 8419 obhod iz Kamnika mesto ob 21, prihod v Ljubljano gl. kol. ob 21.52. Ta dva vlaka vozita ob nedeljnih in praznikih do vključno 18. septembra.

V dobi od 25. septembra bo pa vozil nedeljnih in prazniških nedeljski vlak št. 8419 a, ki bo odhajal iz Kamnika mesto ob 19.50 in prihajal v Ljubljano gl. kol. ob 20.42. Vlak št. 8420 in 8421 ne bosta vozila dne 4., 8., 11. in 18. septembra.

Podrobni vozni red je razviden iz stenskega voznega reda na vseh postajah. Vozne cene od in do Kamnika mesto so iste, kakor od in do Kamnika.

Naša železniška uprava kaže zadnje čase veliko razumevanje za težnje in koristi prebivalstva ob železniških progah. Posebno je treba poloviti množično prizadevanje, da se povzdigne pri nas tujški promet, kar je brez ugodnih železniških zvez nemogoče. In ta so naši tujški prometni železniški direktori na

za čolni deski v vodi pred društveno glasbeno dvorano ter v vodi direkcije, državnih železnic.

— Žensko strokovno učiteljske (na učiteljsko obrtnik šol) obstojo v Zagrebu in Beogradu. Vpisovanje v I. letnili se bo vršilo 1., 2. in 3. septembra. Kandidatinja morajo imeti štiri razredne srednje šole ali dovršeno žensko strokovno obrtno šolo. One, ki nimajo štirih razredov srednje šole, morajo opraviti sprejemni izpit iz srbo-hrvatskega jezika in računstva. Po dovršenem vpisovanju in po sprejemnem izpitu se bo izbralo z natečajem samo 40 najboljših kandidatin.

Prosvetna šola na Taboru

Ljubljana, 25. avgusta.

Prosvetni odbor sokolske župe Ljubljana je otvoril danes ob 9. dopoldne v malih dvoranah na Taboru prvi prosvetni tečaj za društvene prosvetarje in ostale sokolske prosvetne delavce. V tečaju se je pričelilo 42 bratov in sester, med njimi 7 članov iz župe Novo mesto in ena članica iz župe Kranj. Prosvetni tečaj je otvoril predsednik župnega prosvetnega odbora br. Janez Poharc s prisrčnim pozdravom vseh udeležencev, zlasti pa so bili toplo pozdravljeni podstarosta SKJ br. Engelbert Gangl, župni starosta br. dr. Pipenbacher in član župnega prosvetnega odbora iz Beograda br. Atanacković, katerim so udeleženci priredili prisrčne ovajice. Br. Poharc je uvodoma podal nekaj navodil in pomen prvega prosvetnega tečaja, nakar je izpovedoval nekaj bodrijih starostih starosta br. dr. Pipenbacher.

Po nagovoru br. staroste se je pricelo takoj s predavanji ter je burno pozdravljeni otvoril serijo predavanj podstarosta SKJ br. Gangl s predavanjem „Pota in cilji Sokola kraljevine Jugoslavije“, nadaljnja danšnja predavanja bodo imeli br. Tratar o prosvetni administraciji, dr. Mis o zdravstvu, dr. Kandare o organizaciji in br. Vrhovec o sokolski telovadbi.

Predavanja bodo jutri in v soboto vedeni, v nedeljo pa bo dopoldne prosvetna konferenca, ki je strogo obvezna za vse udeležence in društvene prosvetarje. Jutri zvečer bo v sokolskem kinu v Mostah kinopredstava, v soboto zvečer pa v Narodnem domu lutkovna predstava. Udeleženci so nastanjeni v gluhonemci, hrano pa imajo v Delavskih zbornicah. Prvemu prosvetnemu tečaju želimo najboljših uspehov za razvoj sokolske prosvete zlasti na deželi. Zdravo!

Žrtev Ljubljance

Ljubljana, 25. avgusta.

V ponedeljek smo poročali, da je Ljubljana v Zavojah, občina Dobrunje, zahvalja v nedeljo popoldne človeško žrtev. V nedeljo okrog 16. se je kopalo več fantov v Ljubljani, med njimi je bil tudi 17-letni plesarski vajenec Josip Juvanova iz Sostrega. Zaplaval je na sredo Ljubljance, nenašoma pa je izginil pod vodo. To je opazil njegov 12-letni bratec, ki je začel kričati na pomoc. V vodo je skočil več kopalcev, toda Juvana niso mogli rešiti in je bilo vse iskanje zmanjšano.

Davi okrog 10. sta pa približno 10 m od kraja nesreče našla posestnik Družkoč in krojački pomočnik Černe truplio nesrečnega fant, ki ga je voda zanesla v kraj. Truplo so potegnili iz vode in prenesli v bližnjo mrtvašnico.

Kopalci ne odnehajo

Ljubljana, 25. avgusta.

Kdo bi si mislil, da je kar tako na lepem odklenku kopalni sezoni! In si tudi seveda nihče ne misli, nihče ne more verjeti, da je konec preprijetne vročine in z njo zdrženih užitkov. Nekateri so se sicer že napotili včeraj s kopalnimi vlačami proti zastavljalcini in starinarem, a so si najbrž premisili pred odlodčnim tremptom.

Zato je pa tudi razumljivo, da so kopalci čakali z nepopisno nestrpnostjo, da se zjasni. Ko je pa nestrpnost prikelila do visika, so odšli vseeno proti kopalniščem. Ni zlonamer, da bi se ne zjasnilo, kdo bi izgubil čas za pečjo!

Nezaslišano! Ni se zjasnilo, kljub tolikemu navalu na kopalnišča. Nekateri kopalci so poparjeni odhajali, v znak protesta pa niso hoteli odpreti dežnikov. Pravilo je vsaj toliko, da je zadostovalo za primo kopal. Vsi kopalci pa niso odnehali kar tako. Še celo ob 18. so vztrajali množično na obhod brez slabe ocene in z njo stare 14 let. K vpiši za I. razred prišeli učenki Šolski izkaz in krstni list, druge pa Šolsko izpravevalo. Vsaka učenka dobri pri vpišu vpišmo, ki jo koljave s kolkom 5 Din. Vse natančnejše informacije daje ravnateljstvo gospodinjske šole, ki pošlje na željo tudi zadevne prospekte.

I. državna dekliska mežanska šola v Ljubljani. Vpisovanje za šolsko leto 1932-33 se bo vršilo dne 1., 2. in 3. septembra ob 9. do 12. ure. V I. razred se sprejemajo učenki, ki so najmanj dovršili IV. razred osnovne šole brez slabe ocene in z njo stare 14 let. K vpiši za I. razred prišeli učenki Šolski izkaz in krstni list, druge pa Šolsko izpravevalo. Vsaka učenka dobri pri vpišu vpišmo, ki jo koljave s kolkom 5 Din za državni fond. Šolnine zaenkrat ni. Popravni izpit (zavrniti) za IV. razred se prične 30. avgusta ob 8., za vse druge razrede pa 31. avgusta ob 8.

Vpisovanje v šole

Gospodinjska šola »Mladika« začne novo šolsko leto dne 1. oktobra. Vpisovanje je v dnehi 1. in 2. ter 29. in 30. septembra, vsakokrat od 9. do 12. ure v prostorih »Mladike« in ženske realne gimnazije na Liceju. Notranje gojenke plačujejo za vso oskrbo in šolnilino mesečnih 900 Din, zunaj pa 450 Din. — Večerni trimeseci gospodinjski tečaji pa začnejo s 15. oktobrom in bo vpisovanje za te pravočasno objavljeno. — V internat »Mladika« se sprejemajo tudi učenki drugih šol, ki imajo prvočasno oskrbo, kakor tudi nemško in francosko konverzacijo. Plaćajo mesečno 900 Din. Vse natančnejše informacije daje ravnateljstvo gospodinjske šole, ki pošlje na željo tudi zadevne prospekte.

I. državna dekliska mežanska šola v Ljubljani. Vpisovanje za šolsko leto 1932-33 se bo vršilo dne 1., 2. in 3. septembra ob 9. do 12. ure. V I. razred se sprejemajo učenki, ki so najmanj dovršili IV. razred osnovne šole brez slabe ocene in z njo stare 14 let. K vpiši za I. razred prišeli učenki Šolski izkaz in krstni list, druge pa Šolsko izpravevalo. Vsaka učenka dobri pri vpišu vpišmo, ki jo koljave s kolkom 5 Din za državni fond. Šolnine zaenkrat ni. Popravni izpit (zavrniti) za IV. razred se prične 30. avgusta ob 8., za vse druge razrede pa 31. avgusta ob 8.

Učenci blvši III. državne realne gimnazije v Ljubljani se lahko vpisajo ali na I. državno realno gimnazijo ali na II. na Poljanah, kakor je za katerega bolj prikladno. Vpisovanje na I. realni gimnaziji se bo vršilo 1. in 2. septembra, na II. realni gimnaziji pa 3. septembra za višje šole. Vsi dajejo prineseti s seboj zadnje letno izpravevalo in potrdilo o višini letnega davka za odmero šolnine, ki je tako

prejšnje dni tako primanjkovalo. Kdo bi se potem takem še učil v višnjem kraljevem, našel bi se vseeno, če so oblike visele na željovih prekijah.

Vse to je bilo treba omeniti zlasti zato, da sprevide, kako važno bi bilo, če bi imeli v vseh letovščinskih krajih tako požrtvovane kopalce, ki bi na ta način skrbeli, da bi letovščarji ob doležnem vremenu ne pobrali še v kopit, kajti zgledi vedejo in ni mala atrakcija kopanje pod nebesno zvezbo!

Rodilniški dogodek

— Otroci, kram pa greste s šopkom?

— Strinjatev.

— Za god, karne?

— Ne, bankrot je doživel.

Nesrečna mlada klateža

Ljubljana, 25. avgusta.

V srednjem veku so govorili mnogo o klatežih, zdaj pa moramo in moremo govoriti, le o klatežih. Vitešta ni več, je pa berastro. Njego dne so si klateži rezali kruh z meči, zdaj si ga pa služijo z razčrpanimi capami. z moledovanjem, lažnimi, triki ter tem, da vzbujajo usmiljenje. Nekdaj je bilo častno potepati se po svetu ter izsiljevati denarce, dandanes je pa ta zadeva mnogo bolj komplikirana. Klateži so igrali tedaj zelo vidno vlogo, klateži, ki jih imamo v mislih, jo pa sicer tudijo, a jim ne posvečamo dovolj pozornosti. Zlasti bi nas morali skrbeti mlajši klateži; kaj cučna perspektiva

Dnevne vesti

Nasi intelektualci proti vojni. Te dni se bo vršil na Nizozemskem mednarodni kongres proti vojni in tudi naši intelektualci so poslali pripravljemu odboru preko Romain Rollanda izjavo, ki v nji iskreno pozdravljajo to akcijo in smatrajo vsak uspeh kongresa za korak na poti v boljšo bodočnost. Izjavo so podpisali med drugimi Louis Adamic, Fran Albrecht, Izidor Cankar, Ferdo Delak, Pavel Golia, Mijo Klopčič, dr. Juš Kozak, Bratko Kreft, Anton Melik, Ludvik Mrzelj, Jože Pahor, Ivo Režek, Josip Vidmar, France Vodnik in Oton Župančič.

Dohavitelji, ki imajo terjatev naprav dravski finančni direkterji v Ljubljani, obenem pa sami dolgujejo na raznih davkih, naj prijavijo v vlogo, koljkano po tarifni postavki 1 s takso za 5 Din, da žele deloma ali v celoti poravnati davke z zapadili protiterjatvami. V prijavi, ki jo je našlovi na dravsko finančno direkcijo v Ljubljani, je navesti pristojno davčno upravo, številko davčnega konta, iznos plačljivega davka, datum in iznos fakture in urad ali zavod itd., za katerega se je dobava izvršila.

Izpremembra pravilnika v zakonu o zobnih zdravnih in tehnikih. Minister socialne politike in narodnega zdravja je izdal spoznemo z notranjem in trgovinskim ministrom pravilnik o izpremembah in dopolnitvah pravilnika za izvrševanje paragrafi 10., 17., 18. in 19. zakona o zdravnih specijalistih za bolezni ust in zob in o zobotehnikih. S temi spremembami se ukinie člen 3. dosedanjega pravilnika, člen 4. se pa izpremenjen glasi: »V izpravevalni komisiji so predstavniki ministrstva socialne politike in narodnega zdravja kot predsednik, dva zdravnika specjalista za ustne in zobne bolezni kot člana izpravevalca in delovodja. Komisija zaseda v Beogradu, odnosno v Zagrebu. Člane imenuje minister socialne politike in narodnega zdravja, ki odredi, iz katerih krajev poenotili banovinu bodo kandidati polagali izpit v Beogradu, odnosno v Zagrebu. To velja tudi za izpite zobotehnikov, ki bodo polagali izpit, dokler ne izdejo podrobnejše odredbe, po programu za polaganje izpitov dentistov in zobotehnikov z dne 10. marca 1921.«

Vinska pokušaja na ljubljanskem velesejmu. Za vinski sejem na ljubljanskem velesejmu, ki se vrši od 3. do 12. septembra, se je do določenega roka priglasilo zadovoljivo število producenov iz Dolenjske, osobito iz Bele Krajine ter iz Stajerske, tako da bo ta sejem zastopan z raznimi izbranimi vini iz cele banovine. Nudila se bo torej malim in velikim konzumentom kakor tudi vsem prijateljem dobre domače, pristne kapljice, ugodna prilika za ceneno pokušno teh vin ter za naročila v poljubni množini. Zaloge pri producentih so se sicer v zadnjih dveh mesecih že močno skrčile, a dobi se še vedno dovolj dobrega blaga, z razliko sicer, da se cene vedno bolj uverjujejo, čim bolj se zaloge krejjo.

Nove taksne znamke. Jutri pridejo v promet taksne znamke nove emisije po 0.25 Din. Nove taksne znamke so enake znamkam sedanje emisije po 0.10, 0.20 in 0.50 Din, samo da imajo v cirilici in latinci napis 25 para in da so tiskane v temi barvi.

Nove vrste kvasa. Finančno ministrstvo je ugodilo prošnji izdelovalcu kvasa iz Visa Rudolfa Zalokarja in odredilo, da bodo označeni paketi v njegovi tvornici izdelanega kvasa s črko Z.

Konjska razstava v Ljubljani. V okviru svoje prireditve »Ljubljana v jesenic pripravlja velesejmska uprava po daljšem presledku zopet veliko razstavo plemeninskih in športnih konj. Razstava se vrši v nedeljo, dne 11. septembra t. l. Najboljše razstavljene konje bo velesejmska uprava odlikovala s kolajnami. Ktor želi svojega konja razstaviti, naj se nemudoma pismeno prijavi na naslov: Gostič, Žrebarna, Selo pri Ljubljani. V prijavi je navesti sledete podatke: 1.) Ime in naslov razstavljaca. 2.) Ime in naslov vreditelja konja. 3.) Spol, ime (žrebec, sklopjenec, kobila, žrebe). 4.) Starost. 5.) Pasma. 6.) Baiva. 7. Rod (oče in mati). 8.) Opomba (doseženi hitrostni rekordi, plemenitni uspehi itd.). Oziralo se bo le na one prijave, ki dospejo najkasneje do 31. t. m. Vse prepone prijave se odklonijo.

Mesečnik »Literatura« prepopovan. Državno tožilstvo v Zagrebu je prepovedalo razpečavanje mesečnika »Literatura«. Prepoved se tiče dvojne številke za julij in avgust.

Umetnostna razstava »Žena v slovenski umetnosti« na velesejmu. Zadnji spremenjeni termin za umetnine je 28. avgust, ker 29. avgusta že deluje žirija, ki se stoji iz gospodov: Ivan Zorman, dr. Ložar, dr. Stele, dr. Dobida in aranžer Olaf Globocnik. Prijava se je do sedaj 29 slovenskih likovnih umetnikov. Predvidene so sledeče denarne nagrade: 1. Za najboljše slikarsko delo v olju Din 5000, dario veleindustrija g. Avgusta Westna iz Celja; 2. Za najboljše kiparsko delo Din 2000; 3. Za najboljše grafiko, akvarel, pastel, risbo Din 1000 in 500; 4. Za originalnejši ženski portret Din 2500; 5. Za portret, ki bo od obiskovalcev ocenjen kot najboljši Din 1000. Poleg tega se izvede tudi loterija. Izmed vstopnic obiskovalcev se izbere ena, in lastnik bo nagrajen z umetnino. Loterija in glasovanje občinstva se zaključi 11. septembra zvečer.

Bogat lov tunina. Ribiči v Bakarec so načovali v torek okrog 4000 kg tunina. Ribe so poslali na Reko in v Trst.

Dobave. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 29. t. m. ponudbe glede dobave 50 komadov žarnic; do 5. septembra pa glede dobave 1 akumulatorske baterije, 3 m gumijevega platna, 120 m plastičnega železa, 500 kom vijako, 400 kg žičnikov, 40 m železa za okna, 10 plošč žrnne pločevine, 1 krogličnega ležišča, 100 ventilov in 4 grafitne verige, 10.000 komadov krajnikov in glede dobave delov za

signalno napravo pri dvigalem stroju. Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.

Družavnanstvo dr. Frana Ogrina. K tej knjigi (156 strani) je izšlo Dopolnilo v drugi, povečani izdaji. Cena knjige z dopolnilom, ki obsegajo pregled državne organizacije in zakonskih predpisov z vsemi pravnimi ustanovami do današnjega dne, je 28 Din v knjigarnah in pri izdajatelju v Kranju. (Dopolnilu samemu 12 Din). Knjiga je primerna in koristna za uradno upravo, mora služiti kot pregled pripomoček vsakomur, ki se zanima za vprašanja državne uprave in zakonodaje. Pravna je tudi kot pripomoček za šolski pouk iz državnostnega.

Nov tednik. V Sisku je začel odvetnik dr. Mijo Zdunič izdajati nov tednik »Seljačka narodna zastava«. Namen tednika je pospeševati narodno gospodarstvo.

Zopet odpuščanje delavcev. Tovarna stekla v Humski Straži odpusti s 1. septembrom 112 kvalificiranih in 111 nekvalificiranih delavcev.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo večinoma oblačno. Včeraj je bilo v dravski in savski banovini oblačno in deževno, drugod pa še večinoma jasno. Pri nas je vročina že ponehala, v južnih krajinah pa še ne. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Splitu 35. v Skopiju 34, v Sarajevu 30, v Mariboru 27, v Zagrebu 26, v Beogradu 25, v Ljubljani 24 stopinj. Davči je kazal barometr v Ljubljani 767.7. temperatura je znašala 18 stopinj.

Razne nesreče. V bolniču so včeraj pripeljali 33-letno posestnikovo ženo Angele Podborščko iz Radomelj pri Kamniku, ki jo je v ponedeljek na paši konj brenil v trebuh in jo težko poškodoval. — France Boštjančič, 31-letni delavec iz Krke na Dolenjskem, je včeraj v gozdu nabiral suhih, nenadoma je pa zdrsnil in padel v globok prepad. Zadobil je hude nočanje poškodbe.

Smrt pod vlakom. Na železniški progi v Poduseljih se je odigrala včeraj zgodaj zjutraj pretresljiva tragedija. 24-letni Josip Čulumbić, uslužben pri zagrebškem mestnem dohodarstvenem uradu, je skočil pod vlak, ki ga je strahovito razmazesaril. Čulumbić je zelo razsipno živel in je začel v dezarne težko, pa je segel po tujem denarju. Denar si je hotel iz blagajne same, izposoditi, toda sklepa, da ga vrne, ni mogel izvršiti. V poslovilnem pismu piše svoji zaročenki, da drugega izhoda iz mučnega položaja ni videl.

Drzen vlot na Reki. V torek dopoldne je bilo vlotljeno na Reki v stanovanje vдовine Ivane Poljak. Vlomilec, brezposredni mehanik Ivan Skomina, je odnesel vlot v okrog 60.000 Din, zlatnine se pa ni dotaknil.

Ljubčka svoje hčerke ustrelil. 19letni siromašni fant Stevan Baščić iz vasi Maradič v Sremu je imel rad bogato sedovo hčerko Marijo Kolovič. Marijan oče pa ni hotel nicesar slišati o poroki. V nedeljo je starji odpotovil in vrniti se je hotel še v torek, pa se je premislil in prišel domov že v ponedeljek. Zaljubljenec je našel doma baš v objemu. Stari je potegnil revolver in fanta na mestu ustrelil, hčerko pa ranil.

Osveva zapuščenega moža. V vasi Suha Katale na blizu Belovara je začel Peter Rujičić zanemarjati rodbino in zato se je žena od njega ločila. Mož je večkrat poskusil pobutati se z ženo, ker pa ni šlo, je sklemi ubil njo in oba otroka. V ponedeljek je hotel svojo nakano izvršiti, pa je naletel na zaklenjena vrata. Ker vrat ni mogel odpreti, je hišo začgal, misleč da bo pregnal iz nje ženo in otroka. Pred hišo jih je čakal z nožem. Sosedom se je posrečilo ogenj pogasiti in rešiti ženo z otročkom.

Pri boleznih sreca in poapnenju žil, načnjenosti h krvavitvam in napadih kapi zasigurava »Franz Josefovac grenčica lahko izpraznenje črevesa brez vsakega navora. Žanostvena opazovanja na kliniki za bolezni krvnih cevov so izkazala, da služi »Franz Josefovac voda posebno dobro starejšim ljudem. »Franz Josefovac grenčica se bo del v vseh lekarneh, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

Iz Gospovskega cesta je te dni razgibana kot še najbrži ni bila. Včeraj je delalo na njej nad sto delavcev, ki so bili zaposleni pri tlakovjanju cestnišča, pri kopanju jarka za električni kabel in pri montarskih delih. Leva stran cestnišča je že tlakovana v vsej dolžini in zdaj pripravljajo teren za tlakovjanje na desni. Tlakajoče tudi železniški prelaz, na Celovški cesti vzdolje velesejmskega planira.

Luči v glavnem tivoiskem drevedru, ki so doslovno bodile v oči, ne bliže več. Navadne žarnice so zamenjali z drugimi, ki so z opalnega stekla. Sprehajščem ni treba več zveter nositi načinov, zoper solnce, pa tudi estetu se nudi zvezčer prijetnejša slika, svetljivščini niso več tako žalostno podobni nagrobnim svednikom.

Iz Marijini trg je bil že večkrat prekopan, največkrat zaradi polaganja električnih kablov. Podzemeljski transformator na Marijinem trgu je glavni, zato so napoljeni kabiči od vseh strani vanj, niso pa še speljani vsi skozi betonske stene v notranjost. Komplicirana monteraka dela v transformatorju so zamudila, zato se zdaj niso popolnoma končana. Danes kopljajo jarek na trgu, da bodo zvezali kabel, ki je položen od elektrarne po Sv. Petru našemu, s transformatorjem.

Iz Dvorni načip je že v glavnem zasnovan z višino Jurčičevega trga. Pri mostu so hiše vredje zasute, pri nekaterih, ki so imela vhode na nabrežju, so pa odpadne vhodne stopnice. — Pri Metn

oknih so zgradili jaške, sicer bi bila okna popolnoma zasuta. Čim bo cestisce utrjeno, bo cesta uporabna za vozni promet. Seveda poslej ljudje ne bodo smeli več smatrati nabrežja za smetišče kot so ga doslej. Se prede so ljudje opazili, da je Dvorni načip prehoden, je že bil otvoren na njem vinotč. Ker na tem nabrežju ni se drugega vinotča, se bo ta lahko uveljavil. Sploh se pa pri nas vinotči kažejo uveljavljajo. Ko bo nabrežje očiščeno, bodo najbrž začeli na njem otvarjati tudi trgovske lokale.

IJ Društvo »Soča« naznana, da so izkazice za četrtniško vožnjo po vseh železnicah Jugoslavije že pripravljene ter se dobre pri blagajniku g. Josipu Šfilgoju, Gledališka ulica 7-III. Vsji udeleženci konгрesa narodnih noš in posestniki proslave društva »Soča« uživajo ugodnost četrtniške železniške vožnje. Društvo »Soča« bo zigosalo legitimacijo posestnikom svoje pridržne na vselejnem prostoru Sokola I. Tabor, samo dne 4. septembra od 15. do 2. zjutraj. Narodnim nošom pa bo »Soča« izjemoma žigosala tudi na vselejnemu v nedeljo 4. septembra popoldne. Z žigosano legitimacijo društva »Soča« uživa posestnik proslave »Soča« tudi četrtniško vožnjo iz Ljubljane po vsej Gorenjski ter velja izkaznica za čas do 17. septembra. —

Prireditveni odsek »Soča« 452n

Med. univ.
Dr. Mira Fink
špecialistka za ženske bolezni in porodništvo
od 25. avgusta dalje zopet redno
ordinira.
od 9. do 11. dopoldne in od 3. do 6.
popoldne.
Gledališka ulica 7, I. nadstropje.
TELEFON št. 3008. 11104

Ij Gledališke predstave na prostem. Narodno gledališče v Ljubljani vpravilo tekotom jesenske razstave in v okviru konгрesa narodnih noš vrsto predstav pod milim nebom. Kot prva se vrši dne 3. septembra ob 20. vprizoritev veličastnega dela »Siehernik« na Kongresnem trgu pod portalom nunske cerkve. Vtis, ki ga je napravilo to delo, je ostal vsem v nepozabnem spominu in bo gotovo tudi letos odziv občinstva prav tako velik. V nedeljo 4. septembra ob 16. se pojne na otroškem igrišču za tivolskim gradom uspešna Smetanova »Prodana nevesta«, katera je načnosten posrednik na prostem. Vtis, ki ga je napravilo to delo, je ostal vsem v nepozabnem spominu in bo letos odziv občinstva prav tako velik. V tretjek 8. septembra ob 16. se vprizori paviljon na otroškem igrišču v Tivoliju zavabna opereta »Mascotte«, prizrejena z novimi atrakcijami. V soboto 10. septembra se ponovi »Siehernik«, v nedeljo 11. septembra pa »Mascotte« ob istem času, kot predvajajo oba del. Opozorjam občinstvo, da po možnosti rezervirati sedeže in jih kupuje v predprodaji. Začetek predprodaje bo objavljen pravočasno.

Ij Štorčka na kolodvor. Včeraj med 10. in 11. je bila reševalna postaja pozvana na glavni kolodvor. Tam je namreč posestnica Tončka Tomšičeva iz Sp. Kašja porodila krepkega dečka. Mater in otroka je reševalni avto prepeljal v ženski bolnič. Oba sta zdrava.

Ij Ravnateljstvo mestnega dohodarskega urada ima v svojih novih uradnih prostorih v Kresiji, II. nadstropje, vzhod s Pogačarjevega trga 3, telefonsko zvezo preko centralne mestnega načelnstva. Stranke naj pri pozivih uporabljajo številke 3022 do 3039. Isto velja za poziv predhodni.

Pevske vaje. Začetkom septembra se začne zopet pevske vaje sokolskega pevskega društva. Pevski zbor šteje nad 50 pevcev in pevki, ki jih poučuje agilni g. Rafael Gorenšček, prometni uradnik.

Iz Novega mesta

Umrila je splošno znana in prijeljena ga Frančiška Ženko, vdoma po orodniškem naredniku. Počeb pokojnice je bil v torek ob 5. popoldne. Naj počiva v miru! Žalujemo našo ikončko soziale!

Zgeganje pri Sv. Roku, ki je bilo v nedeljo, je poteklo povsem mirno, brez običajnih nemrov in pretegov.

Pevske vaje. Začetkom septembra se začne zopet pevske vaje sokolskega pevskega društva. Pevski zbor šteje nad 50 pevcev in pevki, ki jih poučuje agilni g. Rafael Gorenšček, prometni uradnik.

Iz Celja

Okoliški občinski svet bo imel v petek 2. t. m. ob 19. sejtu v občinski posvetovalni sestopi v Bregu. Ta seja bo sklepna ob vsaki udeležbi. Kakor znano, je bila za 19. t. m. določena občinska seja odpovedana zaradi neštečnosti.

Prostov ljubezni

Roman

S častniki in uradniki je občeval malo, vendar jim je pa bil dober tovarš in vsi so ga imeli radi. Zveza s Cayenne je bila zelo težavna, skoraj nemogoča. Vendar je pa dobitval tu na tam pisance od svojega sinčka; Carmen pa ni mogla pisati, ker bi se bilo zdelo njenemu možu še tako nedolžno pismo sumljivo. Toda med vrsticami svojega sinčka je našel skrivne pozdrave in materine spomine.

Nekoga jutra, ko se je prebudil, je začutil Robert hud glavobol in trganje po vseh udih. Hotel se je lotiti dela, pa ni šlo. Mraz ga je sprejetaval po vsem telesu. Čeprav je bilo zunaj vročje, se je ves tresel od mraza.

Prišel je zdravnik in takoj je spoznal, da ima Robert tropično mrzlico. Roberta to ni posebno presenetilo, saj je poznal mnogo vojakov in častnikov, ki jih je nmcilja ta bolezen. To je bil dravec, ki ga je moral plačati podnebju.

Vse dopoldne ga je tresla mrzlica. Pomiril se je šele, ko se mu je začelo blesti. V sobi je postajalo vedno temnejše. Kar je zagledal okrog sebe premikajoče se sence. V ozadju je videl Saint-Hyrieix, starega polkovnika zdravnika in poveljnike kaznilične.

V naslednjem hitru mu je bilo, ko da je zapljalil od nekod sveža, dehteca sapica in nežna, mehka roka mu je obrisala potno čelo. Potem je začutil na svojih ustnicah mehka otoška usta. Spoznal je Marcela... a njemu ob strani je stala Carmen.

Carmen!

Zdela se mu je, da sliši od daleč zvoka valčka, ki ga je plesal pred leti z njo na plesu v vojem ministru. Kar je vse utihnilo in Robert je zaspal.

Drugo jutro ga je zbulil vojaški zdravnik, ki mu je dal močno dozo krimina in mu povedal, da ga je prišel obiskat Saint-Hyrieix z družino baš, ko je imel najti napad mrzlice.

— Torej se mi ni sanjalo? — je vrazilni Robert.

— K sreči sem bil jaz tu, da sem jih sprejel. Ponudil sem jim koliko, ki je poleg vase še najdostojnejša.

In...

— Prispeli so... od dolgega časa, da bi se tu malo razvedrili.

Robert se je zahvalil zdravniku in otro vstal. Carmen tu... in Marcel. Sreč mu je začelo močnejše utripati in ruke so se mu tresle med oblačenjem.

— Evo, tu prihajajo vaši prijatelji, — je dejal zdravnik, stoječ na pragu. In že je bil Marcel v očetovem načoru.

— Dragi ritmojster, — je spregovoril Saint-Hyrieix, — ker nas niste mogli posetiti v Cayenne, smo se ravnali po Mohamedovem zgledu in prisli h gori.

Robert je znova objel sinčka in v negovem pogledu je bilo priznanje, da dobro ve, komu mora biti hvaležen za to prijetno presenečenje.

— Najprej moramo temeljito pregledat tukajšnjo kaznilično. O tem se bova še pomenila in upam, da si bova

medsebojno pomagala.

— Na razpolago sem vam, gospod — je odgovoril Robert, ne da bi razumel, kaj mu je diplomat povedal!

Oma tu!... tu, pri njem!

Carmen mu je segla v roko. Roka se ji je tresla in bila je vroča. Carmen je govorila malo, vsa njena pozornost je v petila Marcelu. Ogledovala je siromašno koliko, tu pa tam se je pa srečal njen pogled z Robertovim in vsa srečna je povečala oči.

Ta čas je vojak pripravil obed.

Naslednjega dne se je Saint-Hyrieix lotil dela. Tudi Robert je začel zopet delati. Po cele ure je bil zatopljen v svoje risbe in načrte, toda njegove misli so bile pri Carmen. Zdaj ni bila več nedosegljiv ideal, zdaj ni bila več svetska dama, živeča z možem med visoko gospodo, zdaj je bila sredi divje narave, prosta vezi zakona in družabnih predstodkov. Tu sredi pragozda ju je vleklo z nepremagljivo silo skupaj.

Saint-Hyrieix je bil preveč zaverovan v svoje delo, da bi mogel kaj opaziti. Bil je celo vesel, da je žena našla zabavo. In prav rad ji je dovolil udeleževati se častniki in uradniki lovov, izletov in piknikov.

Tako se je zgodiло, da sta ostala Robert in Carmen v gozdu često sama ali pa sta skupaj jahala na izprehod.

Nekoga dne sta jahala počasi skozi pragozd. Kar se je Carmen obrnila k ljubčku, rekoč:

— Robert, me imaš rad?

— Ah, da, rad te imam!

— In si srečen!

— Če sem pri Marcelu in pri tebi... da, tedaj sem zelo srečen!

— Reci mi še enkrat, da me imaš rad!

Oba sta bila bleda.

Robert je zašepetal:

— Rad te imam!

In njena glava je omahnila na ljubčko ramo.

Toda istočasno se je prikazala zaobljencev Helenev senca in spomin na njo je skalil njuno srečo.

Naglo je dvignila glavo in vzkliknila:

— Ne... ne!

In pognala je konja proti domu.

— Dragi ritmojster, — je dejal nekoga večera Saint-Hyrieix Robertu, — predlagam vam zanimiv izlet za dva ali tri dni; ogledala bi si ostanke nekoč dobro idočih industrijskih podjetij. Svojo ženo pustim v družbi dam, ker je nočem vzeti v kraje, ki jih še ne poznam dobro.

— Vaše vabilo je zapeljivo, — je odgovoril Robert, toda izleta se pri najboljši volji ne morem udeležiti. Bonjim se novega napada mrzlice...

— Škoda, — je dejal Saint-Hyrieix.

Ta čas je prišel poveljnik kaznilične, ki je zahajal vsak večer k častnikom. Bil je pa nekakmo čudno razburjen.

— Kaj vam pa je, poveljnik? — se je začudil vojaški zdravnik. — Nekam razburjeni ste.

— Da, res sem razburjen in žalosten obenem. Saj menda poznate moja načela glede kazni. Po mojem mnenju so zlocinci bolj nesrečni nego hubodni ljudje, vredni bolj pomilovanega odsodbe. Ni nepoboljšljivih zločincev in trdno sem prepričan, da dremlje v vsakem nekaj dobrega, kar se da zdramiti... nekakšna struna...

— Da, nekakšna struna ali bolje re-

čeno vrv, ki je najbolje na njo ločiti obesiti, — je pripomnil zdravnik smej.

— No torej...

— No torej, — je nadaljeval ravnatelj, — v kaznilični inam ubogega dečka, zelo inteligentnega, žal premalo discipliniranega, ki mu pravijo tovariši »Butec«. Obsojen je na dvajset let.

— Kaj je pa zagrešil, da je prišel v kaznilično?

Panoufle — piše se Izidor Panoufle — je bil obsojen zaradi soudeležbe pri umoru stare žene...

— Lopov!

— O, stal je samo na straži. In star je komaj petindvajset let. Mar more biti človek v teh letih žal nepoboljšljiv?

— Toda kaj je vas tako hudo razburilo?

— Moj višji paznik opaža že več dni med kaznenci premalo discipline. Fantom se noči delati, predzdrojno obgojarjajo in ubogati nočejo. Že opetovanju sem jim prigovarjal, naj se spamestujejo, pa je bilo vse zaman... To se mi je zdelo čudno. In zvedel sem, da je vsega kriv ta Panoufle, ki je zmešal svojim tovarišem glave.

— In kaj ste storili?

— Poskusili sem znova prepričati ga, da to ne gre. Žal je ostal nedostopen. Tedaj mi je pa svetoval višji paznik, naj poskusim s strožjimi sredstvi. Storil sem tako, čeprav nerad. Odredil sem, da so ga uknili in zaprli v samotno celico; zelo mi je žal in bol me morda boli ko njega.

Vsi so počili v smeh. Robert je poslušal pripovedovanje rahločutnega roveljnika le mimogrede. Gledal je ves čas Carmen in vse njegove misli so bile pri njiju.

Prvič je k sebi malega Marcela, kakor bi se hotel z materinsko ljubezijo obvarovati izkušnjav grešne županije.

Naslednjega dne, še pred sočnim vzhodom, je Saint-Hyrieix odrušil z dvanaestimi zamorci, ki so dobro poznali pot; toda Robert je zaman upal, da ostane sam s Carmen. Zdravnikova žena jo je odvedla k sebi. Zaman si je Robert prizadeval delati. Proti večerni je stopil iz svoje kolibe in krenil po stezici proti gozdu. Dolgo je taval po gozdu, končno je pa sedel pod drevo, da bi se odpocil.

Bližala se je noč, ki pa ni prinašala zaželenjene ohladitve. Robert je slišal iz daljave zvomjenje, znak, da se vracajo kaznenci z dela, potem je pa videl, kako ugašajo luči. Koliba, ki je v njej stanoval zdravnik, je bila že davno pogreznjena v temno. Kar je zagledal v daljavi luč, ki se je bližala zdravnikovi kolibi. Najbrž je zdravnik spremjal mlado ženo domov. Luč je kmalu zopet izginila.

Vse je bilo tisto, le koraki straže so odmevali v nočno tišino. Robert je dobro videl pred zdravnikovo kolibo v temelju belo postavo. Najbrž je bila vročina prenigla Carmen za hip iz kolibe.

Naglo je vstal. Naslonjen na drevo je nekaj časa opazoval to postavo, potem jo je pa ubral po stezici naravnost proti nji.

— Carmen!... je zašepetal. — Carmen!

Mlada žena je prestrašeno kriknila.

— Vi tu, Robert!

— Ah, ostanite, Carmen, govoriti moram z vami.

— Zdaj, ponoči... Kaj pa, če bi naju kdo videl...

— Da, nekakšna struna ali bolje re-

čeno vrv, ki je najbolje na njo ločiti obesiti, — je pripomnil zdravnik smej.

— No torej...

— No torej, — je nadaljeval ravnatelj, — v kaznilični inam ubogega dečka, zelo inteligentnega, žal premalo discipliniranega, ki mu pravijo tovariši »Butec«. Obsojen je na dvajset let.

— Kaj je pa zagrešil, da je prišel v kaznilično?

Panoufle — piše se Izidor Panoufle — je bil obsojen zaradi soudeležbe pri umoru stare žene...

— Lopov!

— O, stal je samo na straži. In star je komaj petindvajset let. Mar more biti človek v teh letih žal nepoboljšljiv?

— Toda kaj je vas tako hudo razburilo?

— Moj višji paznik opaža že več dni med kaznenci premalo discipline. Fantom se noči delati, predzdrojno obgojarjajo in ubogati nočejo. Že opetovanju sem jim prigovarjal, naj se spamestujejo, pa je bilo vsezman... To se mi je zdelo čudno. In zvedel sem, da je vsega kriv ta Panoufle, ki je zmešal svojim tovarišem glave.

— In kaj ste storili?

— Poskusili sem znova prepričati ga, da to ne gre. Žal je ostal nedostopen. Tedaj mi je pa svetoval višji paznik, naj poskusim s strožjimi sredstvi. Storil sem tako, čeprav nerad. Odredil sem, da so ga uknili in zaprli v samotno celico; zelo mi je žal in bol me morda boli ko njega.

Vsi so počili v smeh. Robert je poslušal pripovedovanje rahločutnega roveljnika le mimogrede. Gledal je ves čas Carmen in vse njegove misli so bile pri njiju.

Prvič je k sebi malega Marcela, kakor bi se hotel z materinsko ljubezijo obvarovati izkušnjav grešne županije.

Naslednjega dne, še pred sočnim vzhodom, je Saint-Hyrieix odrušil z dvanaestimi zamorci, ki so dobro poznali pot; toda Robert je zaman upal, da ostane sam s Carmen. Zdravnikova žena jo je odvedla k sebi. Zaman si je Robert prizadeval delati. Proti večerni je stopil iz svoje kolibe in krenil po stezici proti gozdu. Dolgo je taval po gozdu, končno je pa sedel pod drevo, da bi se odpocil.

Bližala se je noč, ki pa ni prinašala zaželenjene ohladitve. Robert je slišal iz daljave zvomjenje, znak, da se vracajo kaznenci z dela, potem je pa videl, kako ugašajo luči. Koliba, ki je v njej stanoval zdravnik, je bila že davno pogreznjena v temno. Kar je zagledal v daljavi luč, ki se je bližala zdravnikovi kolibi. Najbrž je zdravnik spremjal mlado ženo domov. Luč je kmalu zopet izginila.

Vse je bilo tisto, le koraki straže so odmevali v nočno tišino. Robert je dobro videl pred zdravnikovo kolibo v temelju belo postavo. Najbrž je bila vročina prenigla Carmen za hip iz kolibe.

Naglo je vstal. Naslonjen na drevo je nekaj časa opazoval to postavo, potem jo je pa ubral po stezici naravnost proti nji.

— Carmen!... je zašepetal. — Carmen!

Mlada žena je prestrašeno kriknila.

— Vi tu, Robert!

— Ah, ostanite, Carmen, govoriti moram z vami.

— Zdaj, ponoči... Kaj pa, če bi naju kdo videl...

— Da, nekakšna struna ali bolje re-

Vpliv vročine na človeško zdravje

Huda vročina je zdravju škodljiva, kakor je škodljiv tudi hud mraz

rov, zlasti pa umorov iz naslade. bom videli, da odpadejo večino na poletje. Vročina torej razburja človeka tudi spolno.

Skoraj neverjetno je, koliko ljudi umre v vročem poletju odnosno koliko žrtv zavteha huda vročina. In vročina živčnih bolezni od najneznatnejših do popolne blaznosti gre deloma na račun vročine. Ne da se seveda trdi, da bi vročina živčne bolezni povzročala, pač jih pa podpira. Često vidim, je dejal dr. Toulouse, kako se že na zunaj bolezni ljudje izpostavljajo vročim solnčnim žarkom in si obetajo od njih več, nego morejo pričakovati. Taki ljudje trdno upajo, da jih bo solnce izcelilo, v resnici pa svoje že bolje izpodkopavajo. Ker nihče ne ve in ne more vedeti, ali ima v svojem telesu zarodek pogubne bolezni, ki bi utegnil